

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement

Drie maal per week 6 franks per jaar.
 Twee " " " " 4 " " " " " "
 Een " " " " " " 2 " " " " " "
 Een blad afzonderlijk 10 centiem.
 De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
 Aankondigingen 15 centiem per drukregel.
 Reclamen, voorstellen en andere artikels vooraan
 of binnen in het blad: 1 fr. den drukregel.

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.
 De Postrijder verschijnt 's dijnstdags, 's donderdags en 's zaterdags.
 Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, groote Markt, n° 37-39, te Tongeren.

De personen die een abonnement nemen aan den Postrijder voor het jaar 1888, zullen het blad kosteloos ontvangen van den dag hunner inschrijving tot den eersten januari aanstaande.

TONGEREN, DEN 3 DECEMBER.

Van alles wat.

De laatste tijdingen welke wij dezen morgen uit Parys ontvangen melden dat M. Grévy eindelijk zijn ontslag als voorzitter der fransche republiek gegeven heeft.
 Het congres zal zich dus onmiddellijk te Versailles vereenigen om tot de kiezing van zijnen opvolger over te gaan.
 De gezondheidstoestand van keizerin Augusta en van den kroonprins blijft slijd ogerustwendend.
 In Engeland is de politieke toestand verbeterd.

Voor al wie de politiek in Frankryk en in Duitschland volgt, is het dan ook duidelijk dat op zek-ker oogenblik Bismarck een hinderlaag zal spannen aan Frankryk, en dat Frankryk, als het denkt gewerd te zijn tot eenen veldtocht, den oorlog zal beginnen.

Wat Bismarck tot nu toe heeft doen voorzichtig zijn, is de houding van Rusland. Men wist niet wat de zaa-er doen zou in geval van een fransch-duitschen oorlog. In den laatsten tijd heeft Frankryk gepoogd de vriendschap, en zo het mogelijk was, het bondgenootschap te bekomen van den keizer van Rusland. Geene opofferinge zijn daarvoor gespaard geweest van wege de fransche diplomatie.

De zaa-er scheen nog al genegen om tot de franschen over te hellen, maar een bondgenootschap met een republiek staat hem toch maar weinig aan, en toen nu onlangs de ongehoopte schandalen welke onze lezers kennen, in Frankryk aan den dag gekomen zijn, begon hij zich nog meer achterhoudend te toonen.
 Hij heeft zich zelfs laten overhalen om een bezoek te Berlyn te brengen aan den deutschen keizer. De bijeenkomst der twee machtige vorsten heeft verledene week plaats gehad: zij was zeer hartelijk en het natuurlijk gevolg is dat de vriendschapsbetrekking tusschen Rusland en Duitschland hersteld werd, en dat Frankryk meer met zijne schandalen in den achtersten hoek gezet wordt.

Men beweert nu wel dat het bezoek van den zaa-er bij den deutschen keizer geene politieke betekenissen heeft, en dat er tusschen de twee landen geen verbod of tractaat te dier gelegenheid gesloten is. 's Is wel mogelijk, maar van dat bezoek gebruik gemaakt heeft.

Bismarck is tijdens het verblijf van den zaa-er te Berlyn, bij deze een bezoek gaan afleggen, en is een geheele uur met hem in gesprek gebleven. Wat er in die uur gezegd is, wat er in die uur tijds besproken werd, zal misschien de toekomst ons leeren. In alle geval, de deutsche dagbladen vertellen ons reeds dat het gesprek zeer vriendschappelijk was en dat Bismarck zijnen tijd niet verloren heeft.

Hij is bij den zaa-er gekomen met een heelen bundel depechen en dokumenten; hij heeft hem pogen te bewijzen dat Duitschland in het geheel niet vijandig was aan Rusland, vooral niet in de bulgaarsche kwestie.

Men weet dat Rusland geerne vroeg of laat Bulgarije zou inpalmen; men had den zaa-er doen geloven dat Duitschland daar tegen was.

Welnu, Bismarck heeft aan den zaa-er verklaard dat dit valsch is, dat men hem valsche depechen getoond heeft, dat men enkel vijandschap heeft willen stichten tusschen Duitschland en Rusland, om alzoo eenen europesschen oorlog te verwekken.
 De zaa-er is dan overtuigd dat Duitschland hem niet zal storen in zijne ooverwerpen betreffende Bulgarije, en Rusland zal zich dus onzijdig houden, in geval er een oorlog tusschen Frankryk en Duitschland uitbreekt.

En dat de zaa-er overtuigd is van Duitschland's rechtzinnigheid, tijdt ook geen twijfel. Men weet hoe zeer in de vorstelijke hoven de etiket in acht genomen wordt. Op de banketten worden enkel heidronken gebracht aan een land of aan een regeerende staatshoofd.

Welnu, de zaa-er heeft het niet beneden zijne waardigheid geacht, 's avonds op het banket, dat de deutsche keizer ter zijner eere gaf en dat door Bismarck bijgewoond werd, de zaa-er laatste te doen verwittigen dat hij op zijne gezondheid wenschte te drinken. Bismarck is opgestaan, en de zaa-er en rijkskanselier hebben te gelijktijd hunne roomers gedigd, tot teeken van wederzijdsche vriendschap en vertrouwen.

Wij hebben dan wel gelijk van te zeggen dat Bismarck zijn plan getrokken heeft. Hij heeft nu niets meer te vrezen van Rusland, en hij zal dus de handen vrij hebben, om, wanneer hij het gunstig oordeelt, Frankryk eenen nieuwe poets te spelen.

Het postje van keizer, koning of voorzitter in Frankryk schijnt ons nog niet zoo aantrekkelijk te zijn. Immers sedert Lodewyk XVI tot heden is er nog geen enkel van deze hooggeplaatste mannen, zachtjes in zijn bed overleden, terwijl hij deze hooge functien bekleedde.

Lodewyk XVI opende de rei, doch op de ergste manier: men beleedigde drie nobelen maar zoo lang mogelijk en men sloeg hem eindelijk het hoofd af. Kort voor zijn martelaarschap heeft hij gezegd: « Ik bid God dat het bloed, hetwelk gij gaat vergieten, nooit op Frankryk terugvalle! » En men zou inderdaad, zeggen, dat het op Frankryk is teruggevallen; want al heeft men de gekroonden later niet meer als Lodewyk XVI gemarteld, dan is dit misschien enkel toe te wijten aan het toeval, dat men ze niet in handen heeft gekregen.

Napoleon I. dien men in de wolven vervehen had, werd bij zijn vertrek naar het eiland Elba, beleedigd en bespot, zoo als men eenen gal-iboei niet zou gedaan hebben; Lodewyk XVIII en Karel X maakten zich in tijds uit de voeten, om misschien niet evenzo, door het wispelturige volk behandeld te worden.

Louis-Philippe had altijd eenenachterdeur open, geleerd door zijne voorbijgangers en in tijds kunnen wegschuiven; ook ging hij weg burgerlijk als hij was, zoo omtrent als een commis-voyageur, die zelfs vergeet de deur toe te trekken van den winkel, waar hij geen zaken meer doet.

Napoleon III keerde na zijnen val niet naar zijn lief Frankryk terug, zoo min als 's I. die zich liever aan zijne vijandig overgaf, hopen bij deze beter behandeld te worden dan bij zijne vroegere onderdanen.

Mac-Mahon werd nog het meeste geëerbiedigd; maar toch gebroken. Thiers, die aan de republiek zooveel dienst bewezen had, werd als een koorddanser, als een versleten marionnet gescholden; hij werd als een onbehendig knecht weggezonden, en Grévy bekoemt eenen behandeling als de grootste toyon.

Men spreekt van onrecht, verraad, dieverij,

gemis van eergevoel; maar men kan toch niet aannemen dat al de regeerders, die ekkander opvolgden sedert Lodewyk XVI, onweerdige kerels zijn geweest, en de ondankbaarheid en de straf verdiend hebben, hun door het fransche volk toegepast.

Neen, laat ons de waarheid verkondigen: 's is het fransche volk zelf dat zich niet meer eerbiedigt, dat onregeerbaar geworden is en op zijne machthebbers de fouten wreekt, die het zelf begaat. Het volk wagt van zijne gouvernementen — dat het zijn eigen bezie, indien het noch walg hebben kan.

Grévy moog zooveel te blameeren zijn als men wil, Frankryk zelve wordt oneinig schuldiger, omdat het zich niet meer eerbiedigt en den waren zedelijkheid zin en allen eerbied verloren heeft.

Wie zal morgen in dit land regeeren? Onverschillig wie het zij, hij zal, na korten tijd vergoed te zijn, beschimpd, bekladderd en vernietigd worden, als een versleten speelgoed. Het volk verbrandt wat het gisteren aanbad; het verledene blijft een les voor het toekomstige.

De woorden van Lodewyk XVI schijnen inderdaad waarheid te zijn.

De Kamer van volksvertegenwoordigers heeft zich gedurende deze gansche week bezig gehouden met het wetsontwerp waardoor veranderingen worden toegebracht aan eenige artikels der gemeente en der provinciewet.

De voornameste dezer veranderingen bestaat hierin dat de schepenen in het vervolg zullen benoemd worden, niet door het gouvernement, maar door den gemeenteraad. In de eerste zitting van den raad, na de installatie en de eedaflegging der nieuw gekozen leden, zal in de eerste dagen der aanstaande maand januari, zullen de leden van den raad moeten overgaan tot de benoeming van de schepenen die in de laatste kiezingen der maand oktober als raadsleden herkozen zijn.

Wat aangaat de schepenen die niet aan herkiezing onderworpen geweest zijn in de maand oktober, deze zullen voortgaan met hun ambt te bedienem, tot dat hun mandaat ten einde zal zijn, zonder eenen nieuwe benoeming van den raad noodig te hebben. Doch binnen drie jaren, wanneer hun tijd zal verlopen zijn, zullen zij eenen nieuwe aanstelling van den gemeenteraad moeten bekomen.

Om dit goed verstaanbaar te maken zullen wij het voorbeeld van Tongeren aanhalen. M. de schepen ridder O. Schraeten is in oktober laatste als lid van den raad herkozen; de gemeenteraad zal hem dus in januari moeten vervangen of hernoemen. Maar M. de schepen Coart die slechts binnen drie jaren als raadsheer zal moeten herkozen worden, zal voortgaan met het ambt van schepen te bekleeden tot dat zijn mandaat van raadslid zal ten einde zijn. Dan, dat is te zeggen, binnen drie jaren, zal hij van den raad eenen nieuwe benoeming als schepen moeten bekomen.

Deze veranderingen, waardoor de vrijheden der gemeente merklijk verhoogt worden, zijn thans in beraadslaging voor de Kamer van volksvertegenwoordigers. Zij zullen ongetwijfeld aangenomen worden en voor nieuwjaar in voege komen.

Wij hebben donderdag reeds aan onze lezers de tijding gebracht dat er eindelijk maatregelen zouden genomen worden, tegen de besluchtige handelwijze der bureelen van weldadigheid, die het geld van den arme weigeren aan te nemen, die er recht op hebben.

De liberale pers heeft lang en tijdt niet beters weten te doen dan te loochenen, en te beweerem dat het niet waar was wat men aan de liberale

bureelen ten laste legde: wie niet naar de geuzescholen ging, kreeg geene cent van het geld van den arme.

Welnu, als men zich aan die onerlijkheid niet plichtig maakt, moet men ook niet bang zijn voor de wet, en men moet ze stemmen met twee handen! Maar dat het misbruik bestaat, is klaar bewezen, en nog dezer dagen te Charleroi, waar zekere Defontaine onbeschaamd kwam protesteerem, omdat het bureel van weldadigheid afgeveken was van den voorgeschreven regel, en arme heeft durven bevelen vier kinderen naar andere scholen gingen dan officiele.

M. Woeste heeft hier andermaal een groote dienst bewezen; hij is nogmaals de weerklank van heel het eerlijke land, nu hij deze straffende wet in de Kamer brengt.

Ziehier den tekst van het wetsvoorstel, in de Kamerzitting van woensdag door M. Woeste ontwikkeld:

Art. 1. Alle lid of bediende van een officieel komitee van weldadigheid, alle lid of bediende van een openbaar heidlijdg bestuur, die, hetzij rechtstreeks of onrechtstreeks de tijdelijke of bestendige verleenng van hulp aan b-hoeftigen doet allanghen van het zenden hunner kinderen naar zekere aangeduide scholen, zal gestraft worden met eenen boete van 50 tot 500 frank.

Hetzelfde zal plaats hebben voor de gezegde leden of bedienden, die de hulpverleenng geweigerd of opgehouden hebben om reden dat de kinderen de school of de scholen, welke zij aanwijzen, niet bijwonen.

Art. 2. Is nietig, alle beslissing, genomen door een bureel van weldadigheid of ander openbaar weldadigheidsbestuur, volgens welk de toekenning van onderstand onderworpen is aan het zenden der arme kinderen naar zekere aangeduide scholen.

Deze schikking is toepasselijk op de besluiten van dien aard, die reeds voor de afkondiging dezer wet genomen werden.

De kamerzitting van verleden donderdag was zeer woelig. De wet over den vooruitgang der officieren en de organisatie der militaire school werd besproken. Een artikel dezer wet vereischt dat van den 1sten januari 1890 de officieren de beide talen van het land moeten machtig zijn. Dat schijnt ons rechtvaardig vermits de vlamingen de meerderheid der Belgische bevolking uitmaken. M. Coremans, die dit artikel voorgesteld had, bedankte de Kamer het aangenomen te hebben.

M. Patenoster, waalsche liberale volksvertegenwoordiger, onderbrak M. Coremans die antwoorde dat de vlaamsche taal de beste grondslag van 's lands onafhankelijkheid is.

Toen was het spel op den wagen. MM. Bara, Houzeau en C^o wilden hun woord zeggen en de kamerzitting werd onder een gerucht voortgezet waar wij hier in België maar weinig voorbeelden van gehad hebben. Niettegenstaande gansch dat lawaai, is het voorstel van M. Coremans wet geworden.

Volgens de liberale bladen degenen de katholieke scholen niet, want men verwaarloost er — zeggen ze — de wetenschap en de lichamelijke opvoeding.

De geuzen verwaarloozem deze laatste niet; integendeel, zij gaan langs om verder op de baan des vooruitgangs!

In de meisjesnormaalschool te Brussel, gaat men leergangen inrichten van zwemmen en van... dansen.

Zonder te betwisten dat zwemmen soms kan te pas komen, zelfs aan eenen liberale onderwijzers, twijfelen wij er aan of die toekomstige beschuifsters van Midden-Belgie dat ooit aan hunne leerlingen zullen te leeren hebben.

Wat dansen betreft, wij denken dat die juffertjes dat niet moeten leeren, zij kunnen het reeds.
 Wat echter het meest van al zal dansen, met al die nieuwe zottig! den of zotte nieuwigheden, dat is het geld van de brave lastebetalers.

Hoe dikwijls hebben wij al niet gezegd dat het liberalism ziek is en op zijn laatste krukken springt?

Het is zeker dat er personen genoeg zijn die ons niet geloofden en dachten dat het enkel de partischpan was die ons zoo deed spreken.

Hewel, menschen, de zaak is vandaag zoo ver gekomen dat de liberalen zelf er geen doekskens meer om doen en vlakaf bekeunen dat hunne partij aan eenen tering lijdt.

Ziehier, onder andere, wat het brusselsch geuzenblad La Chronique schrijft over het jaarlijksch banket der oud-leerlingen en der professoren van de Hoogeschool van Brussel, dat over eenige dagen plaats greep.

« Zeker is het dat het getal oud-leerlingen van jaar tot jaar vermindert. Ik denk dat dit verval enkel moet toegeschreven worden aan DE ONVERSCHILLEGEHEID EN DE VERZWARING DIE, SINDS EENIGE JAREN, DE ZIEKTE VAN HET LIBERALISM ZIJN, — EENE KWIJNIEKTE. »

Duidlijker kan het niet gezegd worden, niet waar, lezers?

Er valt nu niet meer aan te twijfelen, vermits de liberalen het zelf zeggen: de geuzerij teert uit, zij verzwakt van dag tot dag, zij tijdt aan eenen kwijnziekte...

Eene zinsnede welke de katholieken in den loop der zitting van de Kamer, niet opgemerkt hebben:

M. Bara richt tot de rechterzijde richtende, heeft gezegd:

« Wat zoudt ge doen in tegenwoordigheid van een raad saemgesteld uit socialistem welke natuurlijke socialistische schepenen zou noemen? »

M. Bara, was verwoond rd dat die woorden geen tegenspreker hadden. Men had hem, volgens ons, kunnen antwoorden:

« Wat wij zouden doen? Maar och God! 's is heel eenvoudig: indien de liberalen de socialistem niet helpen om in den raad te geraken, zullen deze laatste er niet komen. Dus het hangt van u af, of de socialistem ooit schepenen zullen te benoemen hebben! »

De liberalen komen nogmaals niet met hun gekloosde middel — den persoonlijken dienstplicht — om de katholieken te tergen en het ministerie in de war te brengen.

Hopen wij dat de liberale ongelukvogels nog geen groote slengels genoeg hebben om ons in 's kort opnieuw bezig te houden met dit hatelijk ontwerp.

Priesterjubiläum van Leo XIII.

Binnen eenen maand zal de Heilige Vader Leo XIII de vijftigste verjaring vieren zijn geestelijke wijding, het jubelstief zijns priesterschaps. Bij die gelegenheid heeft het katholiek heelaal zich ontvond en sedert meer dan een jaar zijn alle katholieke volkeren bezig om van deze verjaring eenen gebeurtenis te maken die nooit in de wereld haar gelijke gehad heeft.

plichtijver, doch bovenal de onwankelbare kalme van den priester hadden een diepen indruk op hem gemaakt. Hij vergeleek zijn eigen leven met de handelwijze van den man Gods, en deze vergelijking deed hem zijn vorig leven in een geheel ander daglicht, dan tot hertoe verschijnen. Zijne misdaden lagen als reusachtige bergen voor zijne oogen, opengestapeld, de ijskorst, die het hart van den verblinden zondaar zoolang omringd had begon te smelten, zodat het de genade gemakkelijke viel, het begonnen werk te voltooien.

« Enige uren na het vertrek van den prior riep hem Margaretha tot het ziekbed terug. Het ontsnapte den scherpen blik van den ervaren zielzorger niet, dat in het binnenste van den zieke eenen totale verandering had plaats gegrepen, en op eenen zachte, het hart veroverende wijze wist hij aan de genade eenen volkomen zegeraal te verschaffen. »

Den daaropvolgenden nacht overleed den beehouwer in zijne armen, voorzien met de troost-middelen der H. Kerk, die hij bijna geheel zijn leven zoo vreeslijg vervolgd had.

De prior zag zich, dank zij dit attest, dat de beenhouwer hem voor zijnen dood overbandig had, in staat gesteld in die droevige tijden veel goeds te verrichten. Hij bleef in de molen, zijn veilig toevluchtsoord, wonen, en verliet hem alleen om onder begünstiging van den nacht, als een landbouwer verkleed, de plichten van zijn heilig ambt te vervullen.

Hij arbeidde zegenrijk en had het geluk menige ziel, die den afval en den ondergang nabij was, te redden, zonder dat zijn geheim verraden of ontdekt werd.

Toen de eerste consul Bonaparte weder geregeerde toestanden in het leven had gereepen, en de vrije uitoefening van den godsdienst veroorloofde, trad de dochter van Nazaire in een klooster. De prior liet zijne verwoest klooster weder opbouwen, dat onder zijne leiding weder snel bevolkt werd en weldra eenen hoogen trap van bloei bereikte.

DE TWAALFDE

Een verhaal door W. C.

(VERVOLG.)

« Ik denk daaraan, burger » antwoordde de priester met eenen overstoortbare kalme. — « Ik weet, dat een week van uwe hand mij in het verderf kan storen, en dat gij naar wegevalten met mijn kant handelen. Laat mij echter eerst nog mijn plicht vervullen en u omtrent den toestand uwer ziel de oogen openen. »

« Laat mij met rust!... » bromde de beenhouwer, doch in weêrwil van zijn blijkbaren afkeer kon hij zich niet onthouden telkens weder zijne bliken op het minzaam gelat van den priester te vestigen, wiens beraden kalme hem eerbied inboezemde.

« Ik heb met uwe onde sprookjes. Gij weet dat ik de revolutie toegedaan ben, en dat de hersenschimmen der domme priesters eenen gruwel zijn in mijne oogen. »

« Burger! in het volle bezit zijner krachten denkt en handelt men anders dan in volkomen machteloosheid en aan den rand van het graf. Op den droomfel der eeuwigheid verdwijnen alle droombeelden, en de stem des gewetens, al is het dan ook, dat zij jaren en jaren gezwegen heeft, ontwaakt weder op dit vreeslijk oogenblik. Ook bij u, burger, is zij wederom ontwaakt, en dit is juist de oorzaak uwer onrust. Gij vrees den eenigen rechter ofschoon gij zijn bestaan loochent, en deze vrees doet u onwillkeurig een terugblik werpen op uw vervolgen leven, en roept uwe handelingen in het geseugen terug. O, burger, sluit uw hart toch niet voor de wenking der genade, »

geef gehoor aan de stem in uw binnenste. »
 « En die mij aanzet u van kant te hebben, » kreudefe zieke, een blik op de koord der schel werpende.

« Handelt met mij naar wegevalten; ik ben in uwe handen. Ik bid u slechts mij tot het einde te willen aanhouren. Uwe onrust, burger, uwe vrees voor den eeuwigen Rechter is geheel en al ongegrond, want de rechter is niet alleen rechtvaardig, maar tevens oneinig goed en barmhartig. »

« Laat mij met rust! Zelfs wanneer ik aan uwe woorden geloof sloeg, zou ik mij toch niet daarnaar kunnen gedragen, want het bloed, door mij vergoten, moet ten hemel schreien om wraak. »

« Desnietegenstande zult gij vergiffens bekomen, zodra gij berouwhebbend terugkeert. De goedheid en lankmoedigheid des Heeren zijn zonder pelen. Hij zegt immers zelf: « En waren uwe zonden zelfs rooder dan scharlaken, zij zullen witter worden dan de sneeuw. »

De zieke zag den priester ongeloozig aan.
 « Deze woorden zijn niet op mij van toepassing, want geheel mijn leven was gewijd aan den dienst der revolutie en aan de vervolgingen van denzelfden God, wiens goedheid gij verheft. »

« In weêrwil daarvan is Hij in Zijne oneinige vrijgevigheid bereid, u vergiffens te verlenen, indien gij uwe afwalingen wilt bekennen en leedwezen daarvoor verwekken. »

« Mijn leven was aan de revolutie gewijd, » hernam Nazaire napeinzend. « Stroomen bloed heb ik in haren dienst vergoten, en indien dit bloed onschuldig was, kan genee macht ter wereld mijne handen daarvan reinigen. »

« De almacht en barmhartigheid Gods vermag het en is steeds daartoe bereid, want daar is in den hemel meer vroude over de bekeering van een enkelen zondaar, dan over negen- en negentig rechtvaardigen, die geene bekeering noodig hebben. Keer terug, burger, ontsluit uw hart voor de genade. »

« Aanhoor mij, » viel hem de zieke in de rede, terwijl hij weder in zijn innemend aangezicht

blikte. « Indien gij wist, wat ik gedaan heb, zoudt gij u met afgruzen van mij afwenden. Luister slechts » vervolgde hij, daar de priester hem lachend in de rede wilde vallen.

« Stroomen bloeds heb ik doen vloeren, honden van uwe med-broeders heb ik als wild opgejaagd en zonder mededogen neergeslagen. In eenen nacht werden op mijn bevel elf benedictijnen vermoord. De twaalfde? »

« Ontsnapte, — ik weet het, — viel hem de priester in de rede, — en was en bleef verdwenen, ondanks al uwe nasporingen. Uwe dochter had hem een veilig toevluchtsoord verschaf, alwaar hij van uwe nasporingen niets te vrezen had. Doch gij behoelt nu niet meer te zoeken; de twaalfde bevindt zich in uwe handen. »

De zieke ontmoette weder zijn vriendelijk gelat.
 « Gij zijt dus? » vroeg hij adenoos.
 « De prior van het klooster, waarin gij in den bewusten nacht elf monniken dooddeet. Uwe dochter bracht mij voor u in veiligheid. »

De bleeke gelatstrekken van den zieke namen een geheel andere uitdrukking aan, terwijl hij niet ophield het gelat van den man Gods te aanschouwen.

« Gij darft het wagen, voor mij te verschijnen, ofschoon gij wist dat ik u als een speurhond op de hieien zal? »

« Ik wist het, » antwoordde de prior kalm.
 « Doch, toen ik vernam, dat uw einde naderde en uwe ziel gevaar liep voor eenig verlorene te gaan, kon mij niets meer tegenhouden. Aan den rand des grafs houdt alle haat en vijandschap op. Ik gebied u mijne hand: uwe vervolgingen zijn u verboden; vergeven en vergeten is het, dat het uwe hande was, die het bloed mijner broeders vergoot. Moge eveneens de Rechter daarboven u genadig zijn! »

Nazaire sloeg geen acht op de hem aangeboden band, en ging onder een dof gekreus op zijne zijde liggen.

« De Rechter geeft u tijd tot boetvaardigheid, »